

Mittarfeqarfiit

**2016-imi ukiumut naatsorsuutit kukku-
nersiorneqarnerannit nalunaarusiaq**

Imarisai

	<u>Qupp.</u>
1. Ukiumut naatsorsuutit kukkuneriorsiorneqarnerat	290
1.1 Ukiumut naatsorsuutit	290
1.2 Ajunaarsinnaanermut naliliineq kukkuneriorsuinermilu periuseq	290
1.3 Suleriaatsinik suliffeqarfimmilu nakkutilleeriaatsinik kukkuneriorsuineq	291
1.3.1 Suleriaatsit	291
1.3.2 Peqquserluttoqarsinnaanera pillugu qullersaqarfimmik oqaloqateqarneq	291
1.3.3 Piginnaassusiligaanermut tunngasut	292
1.4 Ukiumoortumik naatsorsuutininik naliliinermi pissutsit pingaarutillit	292
1.4.1 Suleriaatsit aamma illup iluani nakkutilliinerit	292
1.4.2 ETOPS-inik atuilernermit isertitat	293
1.4.3 Avatangiisinut pisussaaffiit nunaminertat pissusitoqaannut uterteqqinnerannut tunngasut	294
1.4.4 Sanaartukkatigut ingerlatanik naliliineq	294
2. Ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit oqaaseqaatit	296
2.1 Angusat nalunaarsornerat	296
2.2 Oqimaaqqatigiissitsineq	297
3. Paasissutissat allat	301
3.1 Aqutsisut naatsorsuutininut nalunaarutaat kiisalu naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqanngitsut	301
3.2 Naatsorsuuserinermik inatsimmik malinninneq	301
3.3 Siunnersuinerinermik ikiunnersmillu suliaassat	301
4. Kukkuneriorsuinerinermik ingerlanneqartumik naliliineq	301
4.1 Kukkuneriorsuinerinermik ingerlanneqartumik naliliineq	301
5. Kukkuneriorsuinerup siunertaa annertussusia aamma akisussaaffiit agguataarnerat	302
5.1 Kukkuneriorsuinerinermi siunertaaq aamma annertussuseq	302
5.2 Kukkuneriorsuinerinermik ingerlatsineq	304
5.3 Kukkuneriorsuinerup nalunaarusiornera	305
5.4 Akisussaaffimmik agguataarinninneq	307
5.4.1 Qullersaqarfup akisussaaffia	307
5.4.2 Kukkuneriorsuinerup akisussaaffia	308
5.5 Kukkuneriorsuinerup uppersarsaatitut atugai	308
5.6 Kukkuneriorsuinerup pitsaassusaanik qulakkeerinninneq	309
5.7 Ingerlatsiviup ukiumut naatsorsuutininik saqqummiussinera il.il.	309
5.8 Kukkuneriorsuinerup tunngavia	309
6. Uppersarsaaneq	310

2016-imi ukiumut naatsorsuutit kukkunerisiorneqarnerannit nalunaarusiaq

1. Ukiumut naatsorsuutit kukkunerisiorneqarnerat

1.1 Ukiumut naatsorsuutit

Mittarfeqarfinni ukiumut 2016-imut naatsorsuutit aqutsisunit saqqummiunneqartut kukkunerisiornerat naammassivarput. Ukiumut naatsorsuutit ima inerreqarput:

	2016 t.kr.	2015 t.kr.
Angusat	(22.069)	(47.606)
Pigisat nalillit	1.493.058	1.584.651
Nammineq aningaasaatit	1.417.676	1.479.826

1.2 Ajunaarsinnaanermut naliliineq kukkunerisiuinermilu periuseq

Kukkunerisiorneq ingerlanneqarpoq uagut nammineq kukkunerisiuinermik periuseq suliarisimasarput malillugu. Kukkunerisiuinermik periutsip qulakkiissavaa niuernikkut allaffissornikkullu ingerlatat ajunaarutaasinnaasut ukiumut naatsorsuutini sunniuteqarsinnaasut misissoqqissaarnissaat.

Suliffeqarfiup aqutsisuinik oqaloqateqartarnerput aamma suliffeqarfiup suliaanik sammisaannillu ilisimasaqarnerput aallaavigalugit, 2016-imi kukkunerisiuinermik pilersaarusiornitsinnik ingerlatsinitsinnullu atatillugu naatsorsuutini kukkunernik malunnaatilinnik pilersitsisinnaasut aarlerinaatit tulliuttut maluginarpavut:

- Sanaartukkatigut ingerlatanik naliliineq, tassunga ilanngullugu nalikilliliinissamut pisariaqartitsinerup nalilersorneqarnera
- Ilaasunut mittarfeqarnermullu akitsuutit katersornerat akiligassiisutiginerallu

Taakkuttaaq aallaavigalugit naatsorsuutini immikkoortut suliassaqarfiillu makku kukkunerisiuinermi sukumiisumik sammineqarput:

- Pigisat tigussaasut
- Nioqqutissat uninngasuutigineqartut
- Tuniniaanermi pissat
- Akissarsianut akissaasersuutinullu aningaasartuutit
- Pilersuisunut akiitsut

Sammisani allani ukiumut naatsorsuutini kukkusoqarsinnaanera nalinginnaasutut nalilerneqarpoq taamaattumik kukkunerisiuineq annikinnerusimalluni.

1.3 Suleriaatsinik suliffeqarfimmilu nakkutilleeriaatsinik kukkunerisiuineq

Kukkunerisiuinermi ingerlatsivimmi nalunaarsueriaatsit, suleriaatsit suliffeqarfimmilu nakkutilleeriaatsit isumannaatsumik ingerlanneqarnerat aamma nalilerneqarput. Ukiumut naatsorsuutininik saqqummiussinermi tunngaviit eqqortuunerat, uppersassuseqarnerat aamma piffissaq eqqorlugu naatsorsuuserinermik ingerlatsisoqartamera qulakkeerumallugu.

Suleriaatsit nakkutilleeriaatsillu suliffeqarfimmi atorneqartut iluanni immikkut ajunaarutaasinnaasut makkuusut nalilerpavut:

- Aningaasat tigoriaannaat
- Akissarsiat akissaatersuutillu allaffissornermi suliarineqarnerat
- Akiligassiineq aamma akiitsulinnut malitseqartitsineq
- Aningaasartuutininik naatsorsuuserineq aamma pilersuisunut akiitsut naligiissinnerat
- Sanaartornermut aningaasaliinerit Namminersorlutik Oqartussat sanaartugassanut aningaasalisutaannit taperneqartut

1.3.1 Suleriaatsit

Mittarfeqarfiit 2016-imi ukiumoortumik naatsorsuutaasa kukkunerisiornerannut atatillugu ukiup ingerlanerani Nuummi Mittarfeqarfiit pulaarneqartarput. Kukkunerisiuisutut pilaarnitsinnut atasumik Mittarfeqarfinni ulluinnarni aqutsut oqaaseqaammik nalunaarfigineqarput.

Kukkunerisiuinermit aallaaveqartumik pulaarnitsinni siunertaarput ingerlatsiviup nalunaarsueriaatsinik, suleriaatsinik, periutsinik nakkutilliinernik allanillu aaqjissuussai naapertuuttunerannik misissuineq, ingerlatsivimmut naatsorsuutinillu ingerlatsiviit ataasiakkaat Mittarfeqarfiit ukiumut naatsorsuutaasa katinnerannut malunnaatilimmik sunniuteqarsinnaasut, ilanngullugu nalilissallutigu naatsorsuuserineq ukiumut naatsorsuutininik suliaqarnermut suli uppersassusilinnik tunngavissaqarnerisq.

1.3.2 Peqquserluttoqarsinnaanera pillugu qullersaqarfimmik oqaloqateqarneq

Kukkunerisiuinermit pilersaarusiorinitsinnut atatillugu ingerlatsivimmi qullersaqarfik peqquserluttoqarsinnaanera pillugu apeqquteqarfigaarput.

Qullersaqarfiup ilisimatippaatigut namminneq naliliinertik aallaavigalugu peqquserluttoqarsimasinnaanera qularnartoq ingerlatsivik pitsaasumik nakkutilleeriaaseqarmat, ukiumut naatsorsuutit kukkunernik malunnaatilinnik imaqarsinnaanerannik pinngitsoortitsisunik, taassumalu iluani naatsor-

suinermi uukapaatitsiniarluni suliffeqarfiullu pigisaannik atonerluiniarluni kukkusumik paasissutissiinerup pinngitsoornissaamik qulakkeerisoqartartoq.

Qullersaqarfik aamma nalunaarpoq peqquserlunniarnernik ilisimasaqaratik imaluunniit peqquserlussimasinnaasunik maannakkut misissuinernik ingerlatsisoqanngitsoq. Kukkunersiuinitsinni peqquserlunniarnerup kingunerisinnaasaanik naatsorsuutini kukkunernik nassaarsimannginnerput nalunaarutigaarput.

1.3.3 Piginnaassusiligaanermut tunngasut

Aningaasat tigorianaat kukkunersiorneqarnerannut atatillugu, ingerlatsiviup aningaaserivimmi attaveqarfigisaani paasissutissaatai pissarsiarivagut. Tassunga tunngatillugu paasivarput, ingerlatsivimmi siornatigut sulisuusimasut marluk suli Grønlandsbankimi A-mik piginnaassusiligaanermut allagartaqartut. Sulisut elektroniskimik nammineq allaffissornermik ingerlatsisinnaasutut takussutissartaqanngillat aamma aningaaserivimmut elektroniskimik isersinnaanngillat, kisianni aningaaserivimmi aningaasanik tiguisinnaasimallutik. Taaneqartup taassuma piaaraluni piaarinaatsoornikkulluunniit kukkunernik pisoqarsinnaaneranut aarlerinaataasinnaasut qaffassarpai. Marsimi 2017, Mittarfeqarfiit ingerlatsivimmut piginnaassusiligaanermut tunngassuteqartut Grønlandsbankimi atuuttut nutarterpai, taamaaliornikkut sulisuusimasut piginnaassusiligaasimasutut nalunaarsukkani ersikkunnaarput.

1.4 Ukiumoortumik naatsorsuutini nallilinermi pissutsit pingaarutillit

Kukkunersiuinermi pissutsit pingaarutillit nalilerneranni qullersaqarfiup ukiumut nalunaarummik nallilinerannut taasasaqarpoq.

1.4.1 Suleriaatsit aamma illup iluani nakkutilliinerit

Suleriaatsit aamma illup iluani nakkutilliinerit ilaatigut siunertaraat, kukkunerit amigaatillu piaarinaatsoornikkut piaaraluniluunniit iliuuserisat pinngitsoortinnissaannut qulakkeerinninnissaq, ilaatigut sulisut tapersersorumallugit – taakkununnga minnerunngitsumik sulisut nutaat ilanngullugit – allaffissornermik suliassanik ingerlatsineranni.

Allaffissornermik ingerlatseriaatsini aamma illup iluani nakkutilleeriaatsit pillugit suliassaqarfiit arlallit pillugit suleriaatsinik suliqartoqarsimavoq, suliassanut taakkununnga naapertuuttumik aaqqissuusaasunik.

Taamaattoq kukkunersiuinitsinni paasivarput, tamakkuninnga nakkutilliinerit arlallit ingerlanneqarsimanngitsut – imaluunniit naammaginartumik pitsaassuseqarlutik ingerlanneqarsimanngitsut – ukiup ingerlanerani aamma ukiumut naatsorsuutit naammassineqarnerannut atatillugu.

Tamassuma aamma ersersippaa nakkutilliinermik ingerlatsinernik nakkutiginninneq naammaginar-simangilaq.

Taakkunani amigaatit erseqqinnerusumik ingerlatsivimmi ulluinnarni aqutsisunut kukkunersiuisutut allakkiaraavut.

Naatsorsuutininik suliaqarnermi atugassat pitsaassusiannik ingerlaavartumik qulakkeerinninnerup amigaataanerata kingunerai, suliffeqarfimmi annermik sulisariaqarneq, nakkutilliilluni suliaqat ilarparujussui piffissamut sivilisunermut attuumassuteqarmata, ukiup ingerlanerani ingerlaavartumik nakkutilliinernik suliaqartarnikkut pinngitsoorneqarsinnaasunik.

Aamma isumaqarpoq uagut kukkunersiuinermik ingerlatsinerput misileraalluni misissuinernik tungaveqartissinnaanngikkippat, kisianni inissitsitikkat ataasiakkaat misileraaffigalugit ingerlatsi-sariaqarluta, sulinermik ilungersunarnerusumik kinguneqartumik. Taassuma saniatigut, naatsorsuutini inissitsikkat naammattumik uppersaatissaannik pissarsiniarneq piffissamik atuinarluinnarsimavoq. Taamaattumik piffissaq atorpeqartoq ingerlatsivittut Mittarfeqarfittut angitigisumut aamma katitigaasumut nalinginnaanngilluinnarput.

Taamaattumik innersuussutigissavarput ERP-imik aqutsissummik nutaamik pilersitsinermut atatillugu nakkutilliinernik pisariaqartumik pilersitsinissaq suli pingaartinneqaqqullugu, soorlu nukissamik piginnaasamillu pisariaqartumik pissarsiniartoqarnissaanik pingaartitsisoqaqqullugu, taamaaliornikkut nakkutilliinermik suliaqarfik illersorneqarsinnaasoq taputartuutaasinnaasut pigineqaleqqullugit.

1.4.2 ETOPS-inik atuilernermit isertitat

Isumannaallisaanermik piomasaaqat pissutigalugu timmisartuutiqatigiiffiit marlunnik motoorilinnik ingerlatsisut timmisartuussinerminnut atatillugu ajornartoormi mittarfimmik nalunaaruteqar-tussaataappat. Mittarfeqarfiit ammasarfiit nalinginnaasut avataatigut ajornartoormi mittarfittut nalunaarutigineqartillugu timmisartuutiqatigiiffik ammaaneq pillugu akiligassinneqarsinnaavoq. Siornatigut timmisartuutiqatigiiffiit akiligassamik apequteqaataannik aatsaat pissarsisoqartillugu akiligassiisoqartarpoq, paasissutissanik pissarsinnaannginneq pissutigalugu, taamaattumillu ukiut siuliini akeqanngitsumik sullitat kisitsisaatigineqarsimagatik.

Juuni 2014 Mittarfeqarfiit Globalog peqataaffigilerpaa. Globalog, timmisartuutiqatigiiffiit angallannermut pilersaarutaat pillugit paasissutissanik katersinermik immikkut piginnaan-gorsarsimavoq, taakkununga ilanngullugit ajornartoormi mittarfinnik atuneq. ETOPS-ammaaneq pillugu akitsuutit, Globalogip Mittarfeqarfiit sinnerlugit timmisartuutiqatigiiffinnut akileequisssutit ingerlatsineranik suliaqarpoq.

Nunat tamalaat akornanni timmisartortitsinermik suliassaqarfimmi kattuffissuaq, IATA, ilaasortaminut allagaqaasiorsimavoq Mittarfeqarfiit akileeqqusissutinik nassiussisarnerannik qulalersitsiniaasumik. Aqutsisut Trafikstyrelsemik oqaloqateqarsimapput, sammisami Mittarfeqarfik taparserneqarluni isumannaallisaanermi piumasaatit timmisartuutileqatigiiffinnit pisussaaffigineqartut pineqarmata, aqutsisut naliliipput akiligassiisarneq naapertuuttusoq.

Isumaqatigiinniarnert 2016-imi ingerlaqqipput – aamma pineqartoq pillugu suli aalajangiussamik isumaqatigiittoqanngilaq.

Globalogip ETOPS-ammaaneq pillugu akitsuutinik akileeqqusissutai pillugit aqutsisunit mianersortumik pissat naatsorsorneqarsimapput. Akiitsullit suli akiliisimannngitsut akiliinissaminnilluunniit nalunaaruteqarsimannngitsut akiligassaat 100 %-imik annaasaqaataassussatut inissinneqassasut aallaavigineqarpoq.

Tassannga naatsorsuuserinermik suliaq isumaqatigaarput aamma annaasaqaatit illuartitsinermik naliliinerup tunuliaqutai eqqarsarluarnermik tunngaveqartutut isigaavut annaasanik matussusiilluarsinnaasut.

1.4.3 Avatangiisinut pisussaaffiit nunaminertat pissusitoqaannut uterteqqinnerannut tunngasut
Sumiiffinni assigiinngitsuni Mittarfeqarfiit sulianik ingerlatsipput tamaani illuutit sanaartukkallu siunissami matuneqavissinnaallutik Namminersorlutik Oqartussanit taamannak aalajangiiffigineqarsimappat. Kalaallit Nunaanni nunaminertanik atuisinnaanermut inatsit naapertorlugu, nunaminertanik atuisut qimatsinerminni sumiiffik qimatartik salissimassavaat nunaminertarlupissusitoqaannut uterteqqinneqassalluni. Mittarfeqarfiit angusat aallaavigalugit ingerlatsivittut Namminersorlutik Oqartussat ataanni inissisimammat, aqutsisut naliliinerat naapertorlugu piginnittussaataasut tassaapput Namminersorlutik Oqartussat, taamaattumillu tassunga pisussaaffik Mittarfeqarfimmiigani.

Tamanna tunuliaqutaralugu Mittarfeqarfiit ukiumut naatsorsuutaanni pisussaaffik taanna pillugu naatsorsuisoqanngilaq imaluunniit ilisimatitsisoqarani. Ingerlatsiviup sanaartukkanik naliliinerani tamassuma maluginiarnissaa pingaaruteqarpoq, pingaartumik mittarfiit il.il. nalingi pillugit.

1.4.4 Sanaartukkatigut ingerlatanik naliliineq

Mittarfeqarfinni ulluinnarni sulinermi akiligassat aallaavigalugit naatsorsuuserineq periuuserineqartarpoq, kisianni ukiumut naatsorsuutit aningaasartuutit aallaavigalugit naatsorsuuserineq periuuseralugu saqqummiunneqartarlutik. Periutsit taakkua assigiinngissutaat pingaarneq sanaartukkatigut aningaasaliissutinik passussinermut tunngassuteqarpoq, akiligassat aallaavigalugit naatsorsuuserinermi piffissaq pissarsiffiusoq akiligassatut nalunaarsorneqartarluni, aningaasartuutilli

aallaavigalugit naatsorsuuserinermi sanaartukkatigut aningaasaliissutit naatsorsuutinik aallartitsisarlutik pigisallu ataasiakkaat aserfallakkiartornerat ilutigalugu nalikilliliivigineqariartulersarlutik.

Mittarfeqarfiit ingerlatsinermini akigititanut politikki atukkani naapertorlugu, sanaartukkatigut pigisani ernialersinnaanngilai aamma nalikillisinnaanngilai. Tamanna isumaqarpiarpoq pisigat nalingi - ingerlatsivimmit immikkoortikkaanni – qaffasippallaamik naleqartinneqartut.

Taamaattoq Mittarfeqarfiit Namminersorlutik Oqartussat inatsisaata ilaanniinera pissutigalugu, Mittarfeqarfiup pigisaasa ilai akileraarutinit akilersugaapput – soorlu nutaatut aamma aningaasaliiffigineqaqqittut aningaasaleeriaaseq taanna malillugu pissarsiarineqartartut.

Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerat pillugu nalunaarut naapertorlugu, sanaartukkatigut pigisanik nalikilliliinerit ingerlanneqassapput, nalikilliliineq qaangiutilertortuunngippat.

Ulloq naatsorsuuseriffik nalikilliliinissamik pisariaqartitsineq taanna, aqutsisunit naliliiffigineqar-simanngilaq, ilanngullugu nunap naqqanik allannortoqarneranut tunngasuni (nunami qeriuannartumi allannguutit) aamma/imaluunniit timmisartoqarfiit allanngornerisa kingunerinik.

Taamaattumik uagut aalajangerpugut, ukiumut naatsorsuutini kukkunerisuiusutut makkuninnga oqaase-qaateqassalluta:

”Sanaartukkatigut pigisanik naliliinermi aamma taakkuninnga nalikilliliinerit ingerlanneqarput una siunertaralugu, ingerlatsiviup nukissanik atuineranik ersersitsiniaanermut takussutissatut, sanaartukkatigut pigisat ernialerneqarsinnaanerannut aamma nalikilliliiffigineqarsinnaanerannut periarfissat eqqarsaatiginagit, Aningaasanut inatsit aqutigalugu aningaasaliissutissat pissarsiarineqartarnerat pissutigalugu.

Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitatut ingerlasut pillugit nalunaarut naapertorlugu, sanaartukkatigut pigisat nalikillilernerneqartassapput pigisap nalinga aallaavigalugu, sanaartukkatigut pigisat akimigut nalikillippat – aamma nalikilliliineq qaangiutilertortuunngippat.

Ulloq 31.12.2016, aqutsisut naatsorsuutini nalillit inissitsiterneqarsimasut nalikillisariaqarnerannik pisariaqartitsineranut tunngavissanik uppersaatissaqarsimanngillat, nunap allanngornerata kinguneranik mittarfiit akornuserneqarsimaneranut tunngassuteqartuni - imaluunniit Kalaallit Nunaanni mittarfeqarfinnik allanngortiterinissamik pilersaarusiortoqarnerata kingunerinik.

Taamaattumik sanaartukkatigut pigisat soorlu Kangerlussuarmi mittarfiit, inissiivissat il.il. nalilerneqarnerat uagut nangaassuteqarfigaavut.”

2. Ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit oqaaseqaatit

Immikkoortup imarai naatsorsuutini inissitsitikkani ataasiakkaani nakkutilliinitsinnit paasisavut. Naatsorsuutini inissitsikkat taakku immikkoortumi matumani ilaangitsut pillugit, kukkunersuisutut oqaaseqaasiornissamat tunngavissiisimangillat.

2.1 Angusat nalunaarsornerat

Kaaviiartitat aamma nioqqutissanik atuineq

Kaaviiartitat nioqqutissanillu atuinerup eqqortumik piffissalersorneqarnerat nakkutilliivigiumallugu misiliinikkut misissuiffiqineqartarput. Kaaviiartitat isumaqatigiissutinik tunngavillit isumaqatigiissummi tunngavik naapertorlugu ingerlanneqarnerat misiliutinik misissuinikkut nakkutilliivigineqarput.

Ilanngullugu ukiunut siusinnerusunut sanilliussilluni ineriartormik missingersuutillu misissoq-qissaarnerannik ingerlatsinermik suliat pissarsiariniarsimavagut, taassuma iluani matussusiisinaassutsimik misiliut.

Tassunga oqaaseqaammik saqqummiussinisaq pissutissiinnigilaq – nakkutilliinernik piareersakkanik ingerlatsiuarnissaq amigaataasoq eqqaassanngikkaanni, soorlu immikkoortumi 1.4.1 allaaserigipput.

Sulisoqarnermut aningaasartuutit

Ukiup ingerlanerani akissarsisitsisarnermi suleriaatsit misissuiffiqisarsimavagut soorlu aamma ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussinermut atatillugu, naatsorsuuserinermi, akissarsialerineri suleriaatsinik Akileraartarnermullu Qullersaqarfimmut nalunaarusiaasartut akornanni oqimaaqatigiissiterit pillugit paasissutissanik aallersimavagut, aamma akissarsiat allagartaat, atorfiit pillugit isumaqatigiissutit aamma akissarsiassat pillugit isumaqatigiissutit aallaavigalugit akissarsiat tunniunneqartut misissuiffiqisimagivut.

Misissuunitsinni paasivarput Mittarfeqarfinni sulisut amerlajaat nammineq isumaqatigiissuteqarfigalugit atorfeqartinneqartut, tamanna namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaanni namminersortitani isumaqatigiissut naapertorlugu inertequtaavoq. Ilisimatinneqarpugut Mittarfeqarfiit aamma ASA akornanni isumaqatigiissummik peqartoqartoq, taamaattumik Mittarfeqarfiit sulisunik qassiinik nammineq isumaqatigiissuteqarfigalugit atorfeqartinneqarsinnaanerit inertequtaanngitsaq. Taamaattoq Mittarfeqarfimmit isumaqatigiissut taanna uagutsinnut saqqummiunneqarsinnaasimangilaq.

Aqutsisunit suliaq aallartinneqarpoq sulisut nammineq isumaqatigiissutaannit sulinermik isumaqatigiissummut nuunneqarnissaannut tunngasoq, taamaaliornikkut Mittarfeqarfiit namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaanni namminersortitani atorfeqarnermut piumasaaqatinik naammassinissinnaaqqullugit.

Taamatutaaq malugineqarpoq, ukiumoortumik nalunaarummi sulisut amerlassusiattut nalunaarutiginnineq atorfillit amerlassusiattut nalunaarutigineqarsimasoq – piffisaq ilivitsoq sulisartut amerlassusiattuunngitsoq, naak eqqortoq taamaattussaagaluartoq. Akissarsialerinermi aqqissuussamut nutaamut ikaarsaariarnermi eqqarsaatigineqarsimanngilaq akissarsialerinermi aqutsissutip inuup ataatsip ukiumut sulisinnaassusiannik nalunaarsuineq ingerlanneqarsinnaanngitsoq.

Ukiumoortumik nalunaarutip kukkusup taassuma saniatigut tamatuma kinguneranik, inuup ataatsip ukiumut sulisinnaassusia ataasiakkaat aallaavigalugit agguaqatigiissillugu akissarsiat qanoq amerlatiginerat naatsorsorneqarsinnaanngilaq. Innersuussutigineqarpoq siunissami qulakkeerneqaqqullugu inuup ataatsip ukiumut sulisinnaassusiat eqqortumik nalunaarsorneqarsinnaanera.

Sulisoqarnermut aningaasartuutit qulaani taaneqartut kukkunersiorneqarnerat aamma nakkutilliinernik piareersakkanik ingerlatsiuarnissaq amigaataasoq eqqaassanngikkaanni, soorlu immikkoortumi 1.4.1 allaaserigipput, immikkoortoq oqaaseqaammik saqqummiussinissamut pissutissiinngilaq.

Angusat nalunaarsorneranni nalunaarsorneqartut allat

Angusat nalunaarsorneqarneranni ilanngussat (bilag) misiliutinik tiguisarluta kukkunersiornermik ingerlatsivugut soorlu naatsorsuutit inaarfissaasa kingorna ilanngussat (bilag) misissorsimagivut. Taamatutaaq ilaatigut angusat nalunaarsorneri ukiumi siuliani nalunaarsukkanut missingersuummullu assersuussimallutigit.

Tassunga oqaaseqaammik saqqummiussinissaq pissutissiinngilaq – nakkutilliinernik piareersakkanik ingerlatsiuarnissaq amigaataasoq eqqaassanngikkaanni, soorlu immikkoortumi 1.4.1 allaaserigipput.

2.2 Oqimaaqqatigiissitsineq

Sanaartukkat tigussaanngitsut

Namminersorerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugu Namminersorerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 25, 26. november 1998-imeersoq § 10 naapertorlugu, namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaasa namminersortitat sanaartukkat tigussaanngitsut soorlu softwarenut aningaasaliinerit aningaasaliissutitut atuutsissinnaanngilaat.

Taamaattoq ASA-mit akuersissut aallaavigalugu namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaanni namminersortitani ileqqunngoriartuaarsimavoq pigisat taamaattut naatsorsuutitut ilanngunneqartalernerat.

Ukiumi aningaasarsinermit suliarturnermilu nalunaarsuiffik nutaaq 2,5 mio.kr.-it missaannik akilik aningaasaliiffigineqarsimavoq, taassuma naatsorsuutini atuutsinneqarnissaa aamma nalikillineqarnissaa toqqarneqarsimalluni.

Sanaartornermi atortuutit pigisat

Namminersorlutik oqartussat suliffeqarfiutaannut natsorsuuserisarneq pillugu nalunaarut naapertorlugu, sanaartornermi atortuutit pigisat nalillit nalilerneranni, tunngavissat allassimasut naapertoqqissaarlugit ingerlatsiviup naatsorsuutaasa oqimaaqqatigiissinneqarneranni ilanngunneqassapput.

Erseqqissaatigineqassaaq Mittarfeqarfiup sanaartornermi atortuutit nalillit pigisai ulluinnarni naatsorsuuserinermi ingerlaavartumik ilanngunneqanngimmata – taamaattumillu ukiumut naatsorsuutini saqqummiussinermit atatillugu ingerlatsinermi, oqimaaqqatigiissitsinermi aamma nammineq pigisani nalunaarsugassartaat kingullinngortut kisiisa ilanngunneqartarlutik.

Deloitte, suliffeqarfiup sanaartornermi pigisai nalillit nalunaarsuganngorlugit allattugaataalernerannut ikiuussimavoq. Siunissami suliassamik taassuminnga nammineq isumaginninnissaaq siunertaralugu naatsorsuutigineqarpoq Mittarfeqarfiit aaqqiissuussamik taamaattumik pissarsipallannissaat.

Pegataaneq

Mittarfiit aamma uninngasarfiit saniatigut, pigisat nalunaarsukkatut katersaniittut ataasiakkaat suussusersiuminaapput – paarlattuanik pigisatut nalunaarsukkat aallaavigalugit pigisat piusut ataasiakkaat suussusersiuminaallutik.

Aningaasaqarnermik aqutsissut nutaamik atuutsitsilernermit atatillugu innersuussutigissavarput, ingerlatsivik immikkut ittumik pigisat ataasiakkaat suli pigineqarnerannik sumilu inissisimanerannik nakkutilleeqqullugu – aamma ilanngullugu pigisat allattorsimaffiata kiisalu pigisat tigussaasut akornanni taakkorpiat imminnut assingunerannik nakkutilleeqqullugu – taamaaliornikkut qulakkeerneqarsinnaaqqullugu paasissutissat pigisat pillugit allattorsimaffimmi nutaami eqqortuunerat.

Pissarsiat- aamma pigiunnaakkat

Kukkunersiunermit atatillugu pigisat pissarsiat pigiunnaakkaallu akornanni uppernarsaatissat misissorpavut, nalilivugut ingerlatsiviup ingerlatsinermut siunertaqartumik nutaanik pissarsisarnera atuutsitsilernerana/nalikilliliinera naatsorsuuserineq pillugu nalunaarummi maleruaqqusat naapertorlugit ingerlanneqartoq.

Uppernarsaasiinermik pitsaanerusumik eqqarsaatersortoqartariaqarpoq, pigisat aserfallatsaalineqarnerat pineqarnerisq – taakkua ingerlatsinermi naatsorsuuserneqassagamik – imaluunniit pitsanngorsaanerit pineqarnerisut, taakkua atuutsinneqalissagamik.

Ingerlatsiviup sanaartornermi atortunik nalilinnik pissarsiaasa annerpaartaat aningaasanut inatsimmi sanaartugassanut akuersissutit aqutugalugit pissarsiarineqartarput. Ukiumut 15 mio.kr.-it tikillugit nutaamik aningaasaliinerit aamma aningaasaleeqqinnerit aningaasalersorneqarsinnaapput ingerlatsiviup ingerlatsinermi kaaviiartitai (akigititanik akiliisitsineq) aqutugalugit, taakkuali aallaavittut qaangerlugit aningaasaliinerit naalakkersuisut aningaasanik inatsisissaanni sanaartornermut atugassiissutigineqartartut atorlugit pissarsiarineqartarlutik.

Ukiumi 28 mio.kr.-it nalingannut nutaanik pissarsisoqarsimavoq, taakkua 2016-imi naatsorsuutini inissinneqarsimapput.

Sanaartornermi aningaasaliissutit

2015-imi sanaartornermi aningaasaliissutit katillugit 15.516 t.kr.-iupput, taakkua Aningaasanut Inatsit aqutugalugu aningaasaliiffigineqarlutik. Aningaasaliinerit ima naatsorsuutini inissitsiterneqarsinnaapput:

	<u>t.kr.</u>
Aningaasaliissutit atorineqanngitsut ukiup aallartinnermi*1	13.201
2016-imi Aningaasanut Inatsimmi sanaartornermut aningaasaliissutit	3.075
Ukiumi atukkat	<u>(593)</u>
Aningaasaliissutit atorineqanngitsut ukiup naanerani	<u>14.945</u>

*1 Siorna oqaaseqaammut tunngatillugu aqqinneqartoq

Aningaasanut Inatsit aqutugalugu sanaartornermut aningaasaliissutit atorlugit akiligassanut akiliutit uppernarsaataat misissugassanik tiguisarluta nakkutilliffigisarparvut.

2016-imi sanaartornermut naatsorsuutini saqqummiussisoqanngilaq.

Nalimik aalajangiineq

Erseqqissaatigineqassaaq Mittarfeqarfiit ukiumut naatsorsuutini saqqummiussineranut atatillugu, naatsorsuuserinermik periutsimik allaaserisaq naapertorlugu mittarfiit ataasiakkaat naqqi nalikilliliiffigineqarneq ajormata.

Innersuussutigissavarputtaaq allaaserisaq 1.4.4 takoqqullugu.

Aserfallatsaaliinermi kinguaattoorutit

Ingerlatsivimmit aserfallatsaaliinermi kinguaattoorutit 1.001,2 mio.kr.-it missaannittut naatsorsorsimavaat. Ileqqorissaarneq naapertorlugu erseqqissaatigineqassaaq, aserfallatsaaliinermik kinguaattoorummik naatsorsuineq tunngaviatigut ukiuni ataasiakkaani nalikilliliinerit aamma aningaasaleeqqinnerit assigiinnngissutaannik aallaaveqarmata. Taamaattumik kinguaattoorutit taggissaq taamaaqqissaartuunngimmat soorlu ingerlatsiviup sanaartornermi atortuutunik pigisaannut akit ineriartornerat naatsorsuunneqarsimangitsut.

Nioqutissat toqqorsivimmiittut

Ulloq 31.12.2016 nioqutissat toqqorsivimmiittut ingerlatsivimmi sulisunit namminneq kisinneqarput. Kingorna nioqutissanik toqqorsiveqarfiit Kangerluassuaq aamma Narsarsuaq tikillugit, uppersaatait tigusiffigisarlugit misissuilluta.

Nioqutissaat toqqorsivinniittut nalilerneqarnerisa uppersaataat tigusiffigisarlugit kukkuneris-
orpavut, taakkununga ilanngullugit pisoqalisoorut.

Pisoqalisoornernut taasarialimmik nuussisoqarsimavoq nioqutissap normuanut immikkut erseq-
qissaateitaqarluni. Nioqutissat assigiinnngitsukkuutaartut atorneqarunnaarsimasut naleqanngitsutut
ilanngunneqarsimapput. Naliliivugut nioqutissat pisoqalisoorut assigisaallu nalignisa
matussutissaannik naammattumik immikkoortitsisoqarsimasoq.

Tunisinernit kiffartuussinernillu pissat

Akiitsullit akiliinnngitsuugaannut katillugit 10.843 t.kr.-it illuartinneqarsimapput (2015-imi 9.501 t.kr.).

Siornamut naleqqiullugu qaffariaat ETOPS-inik akiligassanit 9.473 t.kr.-inik annaasaqarnermut
tunngavoq (2015-imi: 7.013), qulanni immikkoortoq 1.4.2-mi allaaserisaq innersuussutigaarput.

Annaasaqarnissamut immikkoortitat 1.370 t.kr.-iupput (2015-imi: 2.488 t.kr.) aamma ukiup siulianut
naleqqiullugit 1.118 t.kr.-inik appariarput, ilaatigut nalilerneqarluni suliaasaqarfimmi suleriaatsimik
pitsanngorsaanerup kingunerisaattut.

Annaasaqarsinnaanermut matusisinnaajumalluni pisortanit annaasanut illuartitsineq ingerlan-
neqarsimasoq isumaqatigaarput.

3. Paasissutissat allat

3.1 Aqutsisut naatsorsuutitut nalunaarutaat kiisalu naatsorsuutini kukkunerit iluarsineqanngitsut

Kukkunersiuinermut atatillugu suliaasaqarfiit kukkunersiuussallugit nalorninaatillit pillugit qullersaqarfik 2016-imi ukiumut naatsorsuutit pillugit uppersaammik tunniussippat. Tassani qullersaqarfimmit uppersarneqarpoq ukiumut naatsorsuutini kukkunersiuinermi kukkunerit malunnaatillit tamarmik iluarsineqarsimasut.

3.2 Naatsorsuuserinermik inatsimmik malinnineq

Kukkunersiuinermi maluginiarparput ingerlatsivimmit suliaasaqarfinni pingaarutillinni tamaginni naatsorsuuserinermik inatsit malinneqartoq.

3.3 Siunnersuinerinermik ikiunnermillu suliaasat

11. april 2017 kukkunersiuinerinermik nalunaarummik tunniussinitta kingorna ingerlatsivik sinnerlugu makkunanga suliaqarpugut:

- Sanaartukkat pillugit allattorsimaffimmik ulloq 31.12.2016 malinnaasitsineq
- Agguataarinerit pillugit naatsorsutit kukkunerinermi
- Akissarsiat naligiissinneqarnerat
- Pisortanik naatsorsuuserinermullu ikiunnerit allat

4. Kukunersiuinerinermik ingerlanneqartumik naliliineq

4.1 Kukunersiuinerinermik ingerlanneqartumik naliliineq

Ukiumut naatsorsuutit kukkunersiuutitut nangaassuteqarluta uppersarpavut Kangerlussuarmi mittarfimmut il.il. nalilerneqarnerannut tunngassuteqartumik, taamaattoq paasissutissanik ilanngussanik ilalernagit.

Ukiup naammassinerani kukkunersiuinerinermik ingerlatsinitsinni oqaaseqaatit erseqqissakkat ingerlatsivimmi pisortanut ingerlaavartumik nalunaarutigineqartarsimapput.

5. Kukkuersiunerup siunertaa annertussusia aamma akisussaaffiit agguataarnerat

5.1 Kukkuersiunermi siunertaq aamma annertussuseq

Kukkuersiunerup siunertaraa ukiumut naatsorsuutit uppernassusiannik nakussassaanissaq. Ukiumut naatsorsuutit naatsorsuuserinermik inatsisit naapertorlugit suliarineqarsimanerannik misissuissaagut.

Kukkuersiunermi malitassat atuuttut naapertorlugit kukkuersiuneq pilersaarusiorneqarluni ingerlanneqassaaq nalorninaataasinnaasunik aaqqissuussamik naliliinerit tunuliaqutaralugit, taamaaliornikkut ukiumut naatsorsuutini oqimaannerit aamma ingerlatsiviup naatsorsuuserinermik nalunaarusiornermillu aaqqissuussinerini immikkoortut kiisalu suleriaatsit allat kukkunernik malunnaateqarnerpaanik aarlerinaateqarsinnaasut aaqqissuussamik inissitsiterneqarlutik. Tassa kukkuersiunermi kukkunernik pingaaruteqanngitsunik naammattuuinissaq ujaasinissarluunniit anguniarneqanngilaq ukiumut naatsorsuutit tamakkiisut isikkuannik allanngortitsisinnaatinnagit.

Nalorninaataasinnaasunik naliliineri tunngavissatut ingerlatsivik pillugu paasissutissat makkua pissarsiarissavagut:

- Suliassaqarfik, inatsisit naapertuuttut aamma pissutsit allanut tunngasut
- Suliat aamma naatsorsuuserinermik ingerlatseriaat atorpeqartoq
- Anguniakkat, siunnerfiit taakkuninngalu niuernermi ajunaarutaasinnaasut
- Suleriaatsit aamma ingerlatsivimmi nammineq nakkutilliissutit

Kukkuersiunerimik pilersaarusiornitsinnut atatillugu siunnerfilimmik nalorninaataasinnaasunik naliliisinnaajumalluta ingerlatsivimmi nammineq nakkutilliinerimik aaqqissuussineq immikkullu nakkutilliissutit misissussavagut, ilanngullugit naatsorsuutiniq ingerlatsineri nakkutilliinerit.

Nalorninaataasinnaasunik naliliinitsinni IT-mik nakkutilliissutini nalinginnarni amigaaqartoqartoq imaluunniit sanngiissuteqartoqartoq paasisaqarutta, ukiumut naatsorsuutini kukkunernik imaluunniit amigaatinik malunnaatilinnik sunniuteqartunik, ingerlatsiviup nalinginnaasumik IT-mik nakkutilliissutai naatsorsuutiniq saqqummiussinerimut sunniuteqarsinnaasut ilanngullugit misissussavagut.

Kukkuersiunermi ilanngussat nuussinerillu tamavimmik misissorneqarneq ajorput taamaattorli tigusanik mililiinikkut ingerlatsisoqarluni paasissutissanik misissuinikkut allatulluunniit uppernarsaanikkut naatsorsuuserinermik ingerlatat aamma ukiumut naatsorsuutit uppernassuseqarnerat pillugit. Tassunga tunngatillugu nammineq nakkutilliissutit misilerassavagut ukiumut naatsorsuutit kukkuersiorneqarnerannut pisariaqarsorisavut naapertorlugit.

Kukkuersiunermi naatsorsuuserinermik ingerlatsineq atorpeqartoq nalilerneqassaaq isummerfigineqarlunilu taamatullu pisortat naatsorsuuserinermik ingerlatsineranni aalajangiussat.

Ukiumut naatsorsuutini kukkunerit malunnaatillit piaarinani piaaraluniluunniit iliuutsinik ilanngussinnginnernilluunniit imaqarsinnaapput. Kukkunernik malunnaatilinnik pinngitsoortitsineq, ilanngullugit peqquserlunnerit aamma pissusissamisuunngitsut, siullertut pingaarnertullu nalunaarsueriaatsit suleriaatsillu atorpeqartut aaqqissuunneqarneranni nammineq toqqissisimanarisamik nakkutilliinikkut qulakkeerneqarnerannut tunngassuteqarput.

Kukkunersiunerup ingerlanerani suliatsinni qularnermik isiginnittaaseq pisariaqartoq atorlugu, pissutsit peqquserlunnermik imaluunniit suut pissusissamissut ingerlanngitsut maluginiassavagut. Kukkunersiunerimik pilersaarusiornermut atatillugu pissarsiarissallutigit:

- Qullersaqarfiup, peqquserlunnerit kingunerannik ukiumut naatsorsuutit malunnaatilinnik kukkuneqarsinnaanerannik naliliinerat
- Qullersaqarfiup, ajunaarutaasinnaasunik taamaattunik naatsorsuuserinermi nakkutilliinermilu aaqqissuussinernik naliliinerat
- Qullersaqarfiup, peqquserluttoqarsimasinnaanernik imaluunniit peqquserluttoqarneranik misissuinernik ingerlassinernik ilisimasaat

Ilanngullugu ingerlatsivimmi aqutsisunut apequtigissavarput, ingerlatat aamma ingerlatseriaatsit qanoq nakkutilliffigineraat ingerlatsivimmi peqquserluttoqarneranik paasiniaatitut atorpeqartut, peqquserluttoqassagaluarpallu qisuariarnermut tunngavittut, taamatullu ajunaarutaasinnaasut taamaattut pinaveersaarniarlugit suut suliniutigineqarsimanersut ilanngutsinneqarnersullu.

Taakkua saniatigut aqutsisut aperineqassapput peqquserluttoqarnera pissutigalugu ingerlatsivimmut sunniuteqarsinnaasunik taakkua paasisaqarsimanersut, pasitsaassaqarnersut imaluunniit ilisimasaqarnersut.

Kukkunersiunerimik ingerlatsinermi immikkut kukkunersiuisutut iliuuseqassaagut nammineq nakkutilliissutit atuuttut aqutsisunit sanioqqunniarneqarsinnaanerannik misissuilluta.

Ilanngullugit nakkutilliiffigissavagut ukiumut naatsorsuutit naatsorsuuserinermik tunuliaqtaasumut naligiissinneqarsimanerat soorlu nalunaarsukkat pingaaruteqartut nalimmassaanerillu misissussagivut, ukiumut naatsorsuutinik suliaqarnermi ilanngunneqarsimasunut attuumassuteqartut.

Ukiumut naatsorsuutini peqquserlussimaneq imaluunniit naapertuutinngitsoqarnera kukkunersiunerimik malugineqanngitsoorsinnaapput, kukkunerit taamattut nalinginnaasumik ersigunnaarsarneqartarmata imaluunniit toqqorterneqartarlutik. Pissutsinik taamaattoqarneranik pasitsaassaagarutta, ingerlatsivimmi

pisortanik isumaqatigiissuteqarluta misissuinernik itinerusunik ingerlatsissaagut, pasitsaassimasap up-
pernassuseqarneranik paasiniaalluta.

Inatsisit naapertorlugit aqutsisoqatigiinni ilaasortat tamat nalunaarfiginissaat pisussaaffigaarput, kukku-
nersiuinerup ingerlanneqarnerani ilisimasaqalissagutta, aqutsisut akornanni ataaseq arlallilluunniit anin-
gaasaqarnermi peqquserluuteqarnermik ingerlatsisut imaluunniit peqquserluuteqarnermik ingerlatsisi-
masut, tassunga ilanngullugu ingerlatsivik sinnerlugu suliamik ingerlatsinerminni pinerlunnikkut anin-
gaasarsianik malunnarunnaarsaanermik ingerlatsisoqarpat. Taava nalunaarutiginninneq pissaaq tunng-
avissalimmik pasitsaassimasaqarutta, pinerlunnermi aningaasat amerlasuut pineqarpata imaluunniit
peqqarniisaarneq immikkut sakkortussuseqarpat, soorlu nalunaarutiginninneq naatsorsuutit kukkuner-
siorneqarneranni ilanngunneqartussaasoq. Aqutsisut kingusinnerpaamik ullut 14-it qaangiutsinnagit up-
pernarsaanngippata pinerlunnerup unitsinneqarnissaanut alloriarnerit pisariaqartut ingerlanneqareersi-
masut, uagut pisussaaffigaarput Særlig Økonomisk Kriminalitet-inimi Statsadvokatenimut erngerluta
nalunaaruteqarnissarput.

5.2 Kukkuersiuinermik ingerlatsineq

Kukkuersiuineq ukiup ingerlanerani aamma ukiup naanerani ingerlatissavarput. Kukkuersiuineq
naammassineqarsinnaanngilaq aqutsisut ukiumut naatsorsuutiniq naammassinnitsinnagit aamma uagut
kukkuersiuusutut uppernarsaasiitinnata.

Uagut suliatta annertussusilerneqarnera aalajangerneqartarpoq, ataatsimut pingaartutilittut naliliinerput
aallaavigalugu aamma ukiumut naatsorsuutini kukkuneramik malunnaatilimmik paasissutissiisoqarsin-
naaneranut aarlerinaateqarsorisatsitut isigisavut aallaavigalugit.

Ukiuumut naatsorsuutiniq kukkuersiuinitsinni uppernarsarniarparput pigisat piunerat, ingerlatsivimmit
pigineqarnerat aamma illersorneqarsinnaasumik naatsorsuunneqarnerat uuttortarneqarnerallu.

Taamatuttaaq immitsinnut uppernarsisinniarluta akiligassatut pisussaaffiit pisussaaffillu allat, ilanng-
gullugit pisussaaffiusinnaasut assigisaallu ingerlatsivimmit akisussaaffigineqartut, illersorneqarsin-
naasumik naatsorsorneqarlutillu uuttortarsimaneqarnerat. Ilanngullugu nakkutilliiffigissavagut naatsor-
suutini inissitsikkat ukiumut naatsorsuutini piffissalersornerat saqqummiunneqarnerisalu eqqortuunerat.
Misissussavarput ulloq kukkuersiuusut uppernarsaanissaat tikillugu pissutsit pingaaruteqartut eqqor-
tumik ukiumut naatsorsuutini ilanngunneqarsimanissaat.

Aqutsisut naliliinerat tunuliaqutaralugu ukiumut naatsorsuutit nalinginnaasumik ingerlatsinermik isigin-
ninniarluni saqqumiunneqassapput. Aqutsisut naliliineranni piumasaqaataavoq ingerlatsiviup ineriartor-
neranut paasissutissat pissarsiarineqarsinnaasut tamaasa nalilersorneqarsimanissaat, ilanngulugit anin-
gaasatit ineriartornerattut naatsorsuutigineqartoq. Kukkuersiuinermut atatillugu aqutsisut naliliinerat
isummersorfigaarput.

Ukiumut naatsorsuutini kukknersiunermit atatillugu kukknersiunermit ileqqorissaarneq naapertorlugu ingerlatsivimmik ulluinnarni aqutsisut qinnuigissavagut, suliaasaqarfinni immikkut kukknersioruminaassuseqartuni paasissutissat arlallit uppersaqqullugit. Taakkua tassaasinnaapput ullormi nalilinnik inissitsikkanut paasissutissat tunuliaqutarineqartut attuumassuteqarsinnaasut naapertuusinnaasullu, taarsigassarsianut sallunaveeqqutit, sillimmasiinerit, eqqartuussivilersuussinerit aamma peqquserlunnerit, qanigisanut aningaasanik nuussinerit, avatangiisinut tunngassutillit, ulloq oqimaaqatigiissitsineq qaangiuttereersoq pisut kiisalu naatsorsuutini immikkoortut immikkut ajunaarutaasinnaasutut nalorninaatilittulluunniit isigineqarsinnaasut.

Uagutsinnit kukknersiornermik ingerlanneqartumut ilanngullugu, ingerlatsivimmit paasissutissanik taakkuninnga suliaqaqqusinerput tunngaveqarpoq, uagut kukknersiunermit periutsinik ingerlatsisusaanerput paasissutissat pissarsiarisatta eqqortuunerat uppersaqqarnerallu naqissuserumallugit.

Kukknersiunermit ingerlatsinitsinni ukiumut naatsorsuutini kukknermik paasisaqarutta ingerlatsivimmi aqutsisut taakkuninnga nalunaarfigissavagut, soorlu aqutsisut qinnuigineqassasut kukknerit nassaarineqartut iluarsineqarnissaannik. Ingerlatsivimmi ulluinnarni aqutsisut nalunaarutigissavaat, ukiumut naatsorsuutini kukknerit iluarsineqangitsut – kukknersiuisut kukknersiorneranni erseqqissaatigineqareersimasut – ataasiakkaarlugit aamma katillugit nalilerneqassapput ukiumut naatsorsuutinit tamakkiisunut pingaaruteqanginnerat pingaaruteqarneralluunniit ersersinniarlugit.

Ukiumut naatsorsuut tamakkiisumik naliliiffigissavagut, ilanngullugu ilanngussani naammattumik paasissutissiisoqarnersoq, ingerlatsiviup aningaasaqarnerata ineriartornera ukiumut naatsorsuutit tunngavigalugit nalilerneqarsinnaaneranut.

Inatsisini piumasarineqartoq naapertorlugu misissussavarput, naatsorsuserinermit inatsit aamma naatsorsuutinit atorussanik toqqortaateqarnermit inatsit malinneqarnerisut. Tamatuma saniatigut isertunik anisunillu nalunaarsuinermit, nalunaarsukkanik, nalunaarsuiffinnillu il.il. pisussaaffiit malinneqarnerat nakkutilliiffigissallugit.

5.3 Kukkersiuisup nalunaarusiornera

Ukiumut naatsorsuutini kukknersiunerup naammassinerani suliaq kukknersiuisumit uppersarneqassaaq. Kukkersiuisup uppersaanera oqaaseqaatitaqangippat imaluunniit paasissutissanik ilanngussartaqangippat, ima paasineqassaaq:

- Ukiumut naatsorsuutit saqqummiunneqartut kukknersiorneqartullu Namminersorlutik Oqartusar ingerlatseqatigiiffiutaannut naatsorsuserinermit maleruaqqusat naapertorlugit suliarneqarsimasut

- Ukiumut naatsorsuutit ingerlatsiviup pigisaanik akiligassaanik, aningaasanik kaaviaartitsinernik, aningaasaqarnermi inissisimaneranik aamma ingerlatsiviup pigisai aallaavigalugit angusat pillugit eqqortumik takutitsineq aallaavigineqartut
- Qullersaqarfiup nalunaarutaani Namminersorlutik Oqartussat ingerlatseqatigiiffiutaannut naatsorsuuserinermik maleruaqqusat naapertorlugit eqqortumik nalunaarusiorqarnera

Kukkunersiuinerup naammassineranut atatillugu, kukkunersiuusut ukiumut naatsorsuutit pillugit nalunaarutaanni, naatsorsuuserinermi kukkunersiuinermilu pingaaruteqarnerpaat nassuiaateqarfiggissavagut kiisalu kukkunersiuinermik suliarput tunuliaqutaralugu inerniliissalluta. Kukkunersiuusut oqaaseqaataanni tassani aamma ilisimatitsissutigissavarput ukiumut naatsorsuutini kukkunernik iluarsineqanngitsunik peqartoqarsimassappat, qullersaqarfimmit ukiumut naatsorsuutitut tamakkiisunut pingaaruteqanngitsutut isigineqartunik. Ukiumut naatsorsuutit kukkunersiuinermut atatillugu suliffeqarfimmit immikkut erseqqissaatit, nalunaarutit assigisaallunniit uagutsinnut tunniunneqarsimappata, uagut paasinnittaaserput naapertorlugu ukiumut naatsorsuutit aallaavigalugit qullerseqarfimmit nalilerneqarsorisinnaasavut pillugit kukkunersiuusutut oqaaseqaammik tamanna erseqqissaatigissavarput.

Ilanngullugu ukiup ingerlanerani kukkunersiuusut oqaaseqaataannik tunniussissaagut kukkunersiuinermik suliamik ingerlatsisimagutta immikkut inerniliinissamik tunngavissaqarsorisatsinnik imaluunniit tamanna pisariaqartutut isigigaangatsigu.

Kukkunersiuinermut atatillugu naatsorsuuserinermik aamma nalunaarsueriaatsini, ingerlatsiviup nammineq nakkutilliissutaanni imaluunniit niuerneramik ingerlatseriaatsini assigisaannilluunniit sanngeeqqutinik imaluunniit amigaatinik naapertuutinnngitsunilluunniit paasisaqarutta, tamanna ingerlatsivimmi ulluinnarnut aqutsisunut ilisimatitsissutigineqassaaq ikiorsiisinaanitsinnik siunnersuummik ilallugu. Amigaatit malunnaatillit pineqarpata imaluunniit uagut kissaatiginartikkutsigu pissutsit kukkunersiuusut nalunaarutaanni ilanngunneqassapput. Erseqqissaatigiumavarputtaaq ukiumut naatsorsuutit kukkunersiuinermi sanngeequtaasinnaasut, amigaataasinnaasut imaluunniit naapertuutinnngitsut ingerlatsiviup naatsorsuueriaasiani nalunaarsueriaasianiittulluunniit kukkunersiuinermik pilersaaruserinermi tamaasa nassaariniarlugit siunertarineqartanngimmat.

Kukkunersiuinerup ingerlanerani pissutsinik ilisimasaqalissagaluarutta tunngavissalimmik pasitsanartoqarneranik, qullersaqarfimmi ilaasortat ilaannik taarsiisussaataitaanermik pineqaatissinneqarsinnaanermilluunniit akisussaataalersinnaasunik, inatsisit naapertorlugit kukkunersiuusut oqaaseqaataanni paasissutissanik ilanngussisussaataitaagatta. Paasissutissat tamatigut tunniunneqassapput makkuninnga unioqqutitsisoqarsimatillugu:

- pinerluttaalisitsinermik inatsimmik kapitel 28 taamatullu akileraartarnermut, akitsuusiisarnermut aamma taperneqartarnermut inatsisit
- ingerlatsivik pillugu inatsisit atuuttut
- naatsorsuutiniq tunniussinermi inatsisit atuuttut, taassuma ataani naatsorsuuserinermik aamma naatsorsuutiniq ilanngussanik toqqortaateqarnermik tunngassuteqartut

Uagut kukkunersiuisutut nipangersimasussaatitaavugut tamatumalu nassataanik kukkunersiunerup nalaaani paasissutissanik allanut oqaatigeqqusaanngitsunik paasisaqassagaluarutta ingerlatitseqqissinnaanata. Taamaattoq nipangersimasussaatitaanerup taassuma iluaniinngillat paasissutissat inatsisit, eqqartuussiviit, isumaqatigiinniartitsisartulluunniit aalajangiussaata imaluunniit pisortat sinnerlugit nakkutilliinermik imaluunniit nammineq inatsisaatsuliornissamut illersorniarluni paasissutissat saqqummiunneqarnissaannik pisariaqartutut nalilerneqartut.

Allamik isumaqatigiissuteqartoqarsimanngippat ingerlatsivimmik attaveqarnerput elektroniskimik ingerlavoq, tamanna naapertuuttut isigineqartillugu. Taamaattoq internetti atorlugu attaveqatigiinnerup aarlerinaatigaa, paasissutissat isertuunneqartussat paasissutissiivigineqartumullu naatsorsuussat allanit atuarneqaratarsinnaanerit. Taamaattumik attaveqatigiinneq internetti aqutigalugu ingerlanneqarsimatillugu ajoqqusiisimasinnaanerit akisussaaffigisinnaanngilagut, soorlu paarlattuanik ingerlatsivik asingusumik akisussaatilersinnaanatigu.

5.4 Akisussaaffimmik agguataarinninneq

Inatsisit naapertorlugit ukiumut naatsorsuutit kukkunersiorneranni akisussaaffik ingerlatsiviup qullersaqarfiata aamma kukkunersiuisut akornani imannak agguataarsimavoq:

5.4.1 Qullersaqarfup akisussaaffia

Qullersaqarfiup akisussaaffigaa, ingerlatsiviup naatsorsuuserinermik ingerlatsinera tassunga inatsisit naapertorlugit ingerlanneqarneranik isumaginnissalluni aamma aningaasaatinik aqutsinerup toqqissimanartumik ingerlanneqarneranik, ilaatigut ingerlatsivimmi namminermi nakkutilliinermik aaqqissuusinermik uppernassusilimmik pilersitsinikkut.

Qullersaqarfiup akisussaaffigaa, ingerlatsiviup naatsorsuuserinermik ingerlatsinerata aamma aningaasaatinik aqutsinerata naammagintumik nakkutilliivigineqarneranik isumagissallugit aamma kukkunersiunerup tunngavissat pisariaqartut pigineqarnerat.

Qullersaqarfiup akisussaaffigaa, suleriaatsit naapertuuttut atorlugit kiisalu nalunaarsuinerup aamma nakkutilliinermik aaqqissuussaata atorlugit qulakkiissallugu, piaaraluni piaariniluunniit kikkunerit sa-

pinngisamik pinaaveersaartinniissaat taamatullu paasineqarlutik aamma iluarsineqarnissaat. Naatsorsuuserinermik inatsit naapertorlugu qullersaqarfik ingerlatsiviup suussusianut angissusianullu naapertuutumik suleriaatsinik aamma nalunaarsueriaatsinik allaaserisanik suliaqarsimassaaq.

Qullersaqarfiup taamatutaaq akisussaaffigaa, ukiut tamaasa ukiumut naatsorsuutinik suliaqassalluni Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsiviutaat pillugit naatsorsuuserinermik maleruaqqusat naapertorlugit. Qullersaqarfiup aamma akisussaaffigaa, kukkunersiuisut kukkunersiuinermik suliamik naammasinnillutik inaarsinissaminni paasissutissat pisariaqartissorisaat suulluunniit tamaviisa takutissinnaassallugit.

Qullersaqarfik atsiussaaq uppersarsaalluni, kukkunersiuisut oqaaseqaataat saqqummiunneqartoq qullersaqarfimmi ilaasortanit tamanit atuaqqissaarneqarluni imarisai ilisimaneqartut.

5.4.2 Kukkunersiuisup akisussaaffia

Kukkunersiuisut akisussaaffigaat nakkulliiffigissallugu, ukiumut naatsorsuutinik Namminersorlutik Oqartussat piginneqatigiiffiutaanni naatsorsuuserinermik maleruaqqusat naapertorlugit ingerlatsisoqarnersoq, ilanngullugu naatsorsuuserinermik ingerlatseriaaseq atorneqartoq aamma qullersat paasissutissatut tunniussaat aamma naatsorsuuserinermik nalilersuinerannik nakkutilliinissaaq. Uagut aamma akisussaaffigaarput nakkutigissallugu, ukiumut naatsorsuutit kukkunernik malunnaatilinnik imaqaanginnissaat aamma qullersaqarfiup nalunaarutaanni paasissutissat ukiumut naatsorsuutinut naapertuunnissaat.

Kukkunersiuinermut inatsit naapertorlugu kukkunersiuisoq inuiaqatigiit sinniisaattut inississaaq atsiornerminut atatillugu uppersarsaalluni, inatsisit naapertorlugit piumasqaataasoq aallaavigalugu imaluunniit akisussaaffimmik tunniussisup kisimiilluni atugassaatut naatsorsuunneqarsimangikkuni. Tamatumaa nassataraa uppersarsaanermik tunniussinitsinnut atatillugu naatsorsuutinik atuisut allat eqqarsaatigissagivut ingerlatsiviup soqutigisai kisiisa aallaaviginagit.

Kukkunersiuinermik ingerlatsinitsinni ingerlatsiviup niuerneq aallaavigalugu inissitsiterineranik isornartorsiuinissaaq anguniagarinnilarput.

Ingerlatsivimmi aqutsisunik isumaqatigiissuteqarnikkut siunnersuineranik ikiunnermillu suliaqarsimagutta siunnersuisutut tamanna nammineerluta akisussaaffigissavarput.

5.5 Kukkunersiuisup uppersarsaatitut atugai

Sulineranik pappiararsuutit allatulluunniit uppersarsaatit, taakkununga ilanngullugit pappiaqqat elektrowniskiusut tigussaasullu kukkunersiunerup ingerlanerani pissarsiarineqartut Deloittemit kisimik pigi-

neqarput. Ingerlatsinermi ileqquusut naapertorlugit uppersaanerit taamaattut ukiut tallimat qaangiukkaangata aserorterneqarsinnaapput nungusagaallutilluunniit, uppersaatit kukkunersiunermit pingaaruteqarsinnaanerit allatut nalilerneqarsimanngippat.

Naapertuuttutut isigineqarpat pappiaqqat fil-illuunniit ingerlatsivimmut tunniunneqarsinnaapput, taamannak pisoqassappat piumasaqaatigineqassaaq ingerlatsivimmit kisimit atortussat atorneqassasut allanullu ingerlateqqinneqartussaanninnerat pillugit.

Pappiaqqat tunniunneqartut pillugit ingerlatsivimmi atorneqassagaluarpata tassunga akisussaatinneqarsinnaannilagut, pappiaqqat tunniunneqartut pillugit ikiuunermik aamma tassunga tunngatillugu akisussaanerput pillugu immikkut atsiukkamik isumaqatigiissuteqartoqarsimatinnagu.

5.6 Kukkunersiunerup pitsaassusaanik qulakkeerinnineq

Kukkunersiunermit inatsit naapertorlugu pitsaassutsimik nakkutilliinissamik pisussaataavugut taanna Revisortilsynemut ingerlanneqartarpoq taakkualu Erhvervsstyrelsimit pilersinneqarsimallutik. Pitsaassutsimik nakkutilliisussat Revisortilsynemut toqqarneqartarput.

Tamatuma nassataanik uagut suliatinnik uppersaatinik misilitassanik tigusiffigalugit pitsaassuseq nakkutilliivigineqarsinnaavoq.

Revisortilsyn-imi ilaasortat aamma inuit pitsaassutsimik nakkutilliisut nipangersimasussaataapput.

5.7 Ingerlatsiviup ukiumut naatsorsuutinik saqqummiussinera il.il.

Ingerlatsiviup ukiumut naatsorsuutai il.il. issuaganngorlugit imaluunniit uagut kukkunersiuisutut uppersaakkatsinnit allaanerusumik isikkulerlugit kikkunnet tamanut saqqummiunneqarnissaat kissaatigineqarpat tamanna uagutsinnik oqaloqatigiissutigeqqaarnissaanik innersuuteqarpugut, taamaattunut tunngasut immikkut inatsiseqarnerat tunngavigalugu. Tamannali pinngitsoorani ingerlanneqassaaq ingerlatsiviup ukiumut naatsorsuutai ingerlatsiviup nittartagaagut uagut uppersaansinnit allatut iluseqartillugit saqqummiunneqartillugit.

Ingerlatsivik aamma pisussaataavoq uagut akuersiseqqaassalluta paasissutissat uagut ingerlatsiviutitta ilisarnaartaanik imallit kikkunnet tamanut saqqummiutissagunigit imaluunniit allanut tunniutissagunit.

5.8 Kukkunersiunerup tunngavia

Kukkunersiunerup tunngaviattut ingerlatsiviup ingerlatsinermik aamma oqimaaqatigiissitsinermik inisitsinerina eqqortumik nalunaarsorneqarnerat aamma piffissalersorsimanerat misissorneqassapput, taamatullu naligiissitsinerit, immikkut suliat, naatsorsuusat, misissukat il.il. kukkunersiorneqassallutik.

Ilanggullugu Namminersorlutik Oqartussat ingerlatsiviutaannut naatsorsuuserinermik maleruaqqusat naapertorlugit ingerlatsivik ukiumut naatsorsuutitik suliaqassaaq.

Tassunga atatillugu ingerlatsivimmit ukiumut angusat uppersarsarneqarnerannik suliaqartoqassaaq, oqimaaqatigiissitsigallarnermik, iluarsisanik naligiissaarinernik allanillu ilaqartumik. Taakkua misissorneqarsimasapput aamma naatsorsuutit inaarneranni akisussaasumit uppersarsarneqarlutik, uppersarsaaneq Deloittemut nalilertinneqannginnerani. Ukiumut naatsorsuutitik inaarsineq sioqqullugu immikkut sulinermik pilersaarummik nassiussissaagut naleqqatigiissitsinernik paasiniaanernik allanillu qulequtsiorluta kukkunersiuinermik ingerlatsinermi pisariaqartissorisavut naapertorlugit.

Pilersaarusionermut imaluunniit kukkunersiuinermik ingerlatsinermut atatillugu, misissuinernik naligiissitsinernik allanik pisariaqartitsissagutta, ingerlatsivimmi sulisut uppersarsaatitik taamaattunik suliaqartoqarnissaa pillugu ikiuunnissaannut qinnuigissavagut.

Naatsorsuutit ukiumut naammassineqarnerannut atatillugit ingerlatsivimmik isumaqatigiissuteqarluta aalajangissavarput kukkunersiuinitta piffissalersorneqarnissaa.

6. Uppersarsaaneq

Inatsisit naapertorlugit nalunaarutigissavarput, inatsit malillugu kinaassusersiortuunnginnissamut piomasagaat naammassineqarsimammat kiisalu kukkunermik ingerlatsinitsinni paasissutissat qinnutigisavut tamaasa pissarsiarisarsimagatsigik.

Nuuk, ulloq 5. maj 2017

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Bo Colbe

kukkunersuiisoq naalagaaffimmit akuerisaq

Akuerineqarpoq

Niels Grosen
Pisortaagallartoq

Ruth Lindhardt, Naalakkesuisoqarfimmi pisortaq,
Kommuninut, Nunaqarfinnut Isorliunerusunut,
Attaveqaqatigiinnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik